

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

От Николай Милков – Министър на външните работи

Относно: проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат, приета с Постановление № 188 на Министерския съвет от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 70 от 2008 г., изм. и доп., бр. 101 от 2008 г., бр. 57 и 98 от 2009 г., бр. 40 от 2010 г., бр. 2 и 104 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 2 и 108 от 2014 г., бр. 1 и 104 от 2016 г., бр. 24 и 102 от 2017 г., бр. 75 и 107 от 2018 г., бр. 49 и 101 от 2019 г., бр. 2 от 2021 г. и бр. 1 от 2022 г.)

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане и приемане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат, приета с Постановление № 188 на Министерския съвет от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 70 от 2008 г., изм. и доп., бр. 101 от 2008 г., бр. 57 и 98 от 2009 г., бр. 40 от 2010 г., бр. 2 и 104 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 2 и 108 от 2014 г., бр. 1 и 104 от 2016 г., бр. 24 и 102 от 2017 г., бр. 75 и 107 от 2018 г., бр. 49 и 101 от 2019 г., бр. 2 от 2021 г. и бр. 1 от 2022 г.).

Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат (НКСЗМ) урежда размера и начина на определяне на командировъчните средства за времето на задграничния мандат на служителите в задграничните представителства на Република България, дългосрочно командировани при условията и по реда, определени със Закона за дипломатическата служба.

I. Законът за дипломатическата служба предвижда задължение на изпращащата администрация да осигурява на дългосрочно командирования служител за времето на командировката подходящо жилище или средства за наем при условия, по ред и по нормативи, определени с НКСЗМ. Поради липсата или недостатъчен собствен сграден фонд в редица държави за настаняване на дългосрочно командированите служители се наемат подходящи за тях и семействата им жилища в съответствие с разпоредбите на НКСЗМ. Максималните

размери на средствата за наем на жилища са регламентирани в определен процент от базисния размер на дневните командировъчни пари за съответната държава в Приложение № 6 към чл. 13 от Наредбата, в сила от 01.07.2017г.

Установените нормативи се прилагаха практически сравнително успешно в периода до 2020 г. при наемане на жилища на служители, както и в етапите на планиране, изпълнение и отчитане на бюджетите на задграничните представителства на Република България. С началото на възстановяването от ограниченията, свързани със световната пандемия от Covid-19 започна и промяна в икономическите условия в приемащите държави.

От началото на 2022 г., в следствие конфликта в Украйна и ускоряване на инфлационните процеси, в ЦУ на МВНР постъпва информация от задграничните представителства на Република България за значително повишение на цените на стоките и услугите.

От средата на текущата година се наблюдава динамика на пазара на жилищата под наем на служителите, командировани дългосрочно от МВНР и рязкото увеличение на месечните наемни цени на ползваните имоти. В резултат на номиналното поскъпване в местна валута, обезценяването на еврото спрямо щатския долар и използваните местни валути през 2022 г. е невъзможно намиране на подходящи жилища в рамките на определените лимити, съгласно разпоредбите на НКСЗМ и се налага практиката на покриване с лични средства на сумите над лимита по вече сключени договори от служителите. Информация са постъпили от всички задгранични представителства в САЩ, Канада, ЗП Ереван, ЗП Берн, ЗП Тел Авив, ЗП Белград, ЗП Дъблин, ЗП Загреб, ЗП Тбилиси и др.

Промените на наемните цени в реално и номинално изражение усложняват нормалното функциониране на задграничните представителства поради възникнали:

1. Пазарни рискове – в зависимост от местните условия наемодателите изискват индексирание на наемните цени. В някои държави местното законодателство дава право на наемодателя при подновяване на договор да променя размера на наема с определен процент в зависимост от измерената инфлация. В други случаи поради ограничен или неразвит пазар на недвижими имоти в определени държави практически възниква невъзможност за наемане на подходящи жилища за служители в рамките на лимитите в следствие на ограниченото предлагане.

2. Валутни рискове - стойността на платени наеми, отчетени в левове, се оказват в превишение над нормативите, постановени в НКСЗМ в резултат поскъпването на местни валути без реално размерът на наема да е увеличен. Според информация от задграничните представителства, потвърдена от техните месечни финансови отчети в тези случаи служителите внасят лични средства за покриване на разликата.

Възникналите през последните месеци въпроси и практически затруднения при сключване и изменение на договори за наем на жилища за дългосрочно командировани служители показва, че определените през 2017 г. в НКСЗМ нормативи явно са несъвместими с настоящите икономически реалности.

Предвид изложеното, с настоящия проект на постановление предлагаме да бъдат увеличени стойностите в таблицата на размера на средствата за наем, определен в процент от базисния размер на дневните командировъчни пари във валута за 30 календарни дни с 15% за всички държави.

Предложеното увеличение е в по-малък процент от измерената през 2022 г. инфлация, но ще даде възможност на изпращащата администрация да осигури подходящи жилища за командированите служители, съобразено с местното предлагане и пазарни цени и ще осигури необходимата гъвкавост при договаряне на наеми за жилища.

Предвижда се увеличеният размер на средствата за наем да влезе в сила, считано от 01.01.2023 г. за всички държави с изключение на Армения, за която новия процент да се прилага, считано от 01.11.2022 г. поради наличието на критична невъзможност за наемане на жилища за състава на дипломатическото представителство поради настъпили резки изменения в цените за наемане на жилище на пазара за недвижими имоти, породени от засиления поток руски граждани пристигащи в Армения (приблизително 80 000 души), както и девалвацията на валутния пазар с почти 30% от началото на годината.

II. С Постановление № 98 на Министерския съвет от 2010 г. бе създаден § 8а в Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, съгласно който до 31 декември 2010 г. командировъчни пари по чл. 6 за почивните и празнични дни през време на ползване на отпуск, с изключение на случаите по чл. 10, не се изплащат. Този подход бе приложен и през 2011г., 2012г., 2013г., 2014г., 2015г., 2016г., 2017г., 2018г., 2019г., 2020г., 2021г. и 2022г., като съответната дата бе отлагана с по една календарна година.

Бюджетната рамка на дейността на МВнР за 2023 г. налага действието на предвиденото в § 8а от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата ограничение за заплащане на командировъчните средства за почивните и празнични дни през време на отпуск, предвидено в Наредбата през 2010 г. , да бъде запазено до 31.12.2023 г.

С приемането на проекта на постановление се цели по-ефективно, ефикасно и икономично разпределение и разходване на разходите по бюджета на МВнР през 2023 г.

III. С проекта на постановление се предвижда прецизиране на разпоредби на наредбата.

С оглед привеждане в съответствие с досегашната практика по прилагане на §1, т.4 от Допълнителните разпоредби на Наредбата, касаеща определението за „неработещ съпруг“ се предлага редакция на определението, която да отчита съвременните възможности за извършване на работа от разстояние.

Правната уредба към момента предвижда с правата по наредбата да се ползват членовете на семейството на командирован служител, ако пребивават с него в приемащата държава за срок не по-малък от 1/2 от срока на командировката. Предвид необходимостта от по-гъвкав подход към престоя на членовете на семейството, предлагаме срокът да бъде определен чрез посочване на не по-малък от 1/2 от всяка година от задграничния мандат.

По отношение на чл. 10, ал. 1 от Наредбата предлагаме да бъде добавено уточнение, че срокът „до 90 календарни дни“, през които се изплащат командировъчни средства на дългосрочно командирован служител при ползване на отпуск поради временна неработоспособност и поради бременност и раждане касае непрекъснат период до 90 календарни дни. Същото отговаря на досегашното тълкуване на разпоредбата.

Проектът на постановление няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет, поради което към проекта на акт е приложена необходимата финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Изпълнението на проекта на акт не води до изменение в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори.

Проектът не е свързан с изпълнение на актове на Европейския съюз, поради което не се прилага справка за съответствие с европейското право.

Проектът на акт беше публикуван на официалната интернет-страница на Министерството на външните работи и на Портала на Министерския съвет за обществени консултации съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на постановление.

Проектът на постановление е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като направените бележки и предложения са отразени.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме представения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат, приета с Постановление № 188 на Министерския съвет от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 70 от 2008 г., изм. и доп., бр. 101 от 2008 г., бр. 57 и 98 от 2009 г., бр. 40 от 2010 г., бр. 2 и 104 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 2 и 108 от 2014 г., бр. 1 и 104 от 2016 г., бр. 24 и 102 от 2017 г., бр. 75 и 107 от 2018 г., бр. 49 и 101 от 2019 г., бр. 2 от 2021г. и бр. 1 от 2022г.).

НИКОЛАЙ МИЛКОВ
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ